

L I T E R A I R Z E I S T ,

Jaarverslag 2025

Stichting Literaire Activiteiten Zeist

info@literairzeist.nl

www.literairzeist.nl

De geboorte van een grom

Orange Day 2025, Zeist

Ik zag een vrouw
zichzelf oprichten,
het lichaam uitvouwen,
kracht neerzetten.

Ik zag schouderbladen
als vleugels
over elkaar heen schuiven.

Ik zag het heffen van haar hoofd —
de fierheid van haar kin.

Ik zag haar ogen de ruimte strak trekken,
haar bovenlip wijken, haar tanden.
De ontwaking van verzet.

Ik zag iets
op de vlucht slaan,
verdwijnen,
niet meer terugkomen.

Pauline Pisa, stadsdichter

Geschreven voor de Campagne 'Orange the World', de wereldwijde campagne tegen geweld tegen vrouwen. Ze droeg dit gedicht voor op 25 november 2025, bij de opening van deze campagne in Zeist, voor het gemeentehuis en zal dit nogmaals voorgedragen bij de opening van de Poetry Slam die op zondag 8 maart 2026 in De Peppel werd georganiseerd in het kader van deze campagne.

Beknopte anatomie van de vrijheid

Het is de kunst om lucht uit lucht te scheppen, wolken te ontginnen en een maan te zaaien in hun hemelbron. Het is de wil van winden vleugels maken, kind te zijn van vogels, zwevend over regenbogen

langs het lichaam van een jonge morgen gesponnen in tentakels van de ochtendmist waaraan een roos ontspringt terwijl het licht de eerste schaduw van de dag verslindt.

En het is weten: wij zijn planeten, slechts een paar seconden zichtbaar op de huid van onze ster als spiegelbeeld of schaduwvlek – terloops gewekt en in een ondoorgrondelijke kosmos uitgezet.

Jan-Paul Rosenberg

Geschreven voor het Wereldwijd Vertelcafé Zeist op 8 november 2025.

Het thema van deze avond was Vrijheid en Bevrijding. Met deze bijeenkomst werd het herdenkingsjaar 80 jaar in Zeist afgesloten. Van vele kanten werden beide woorden Vrijheid en Bevrijding belicht door de twee Zeister stadsdichters, vier verhalenvertellers en een van de geïnterviewden uit het boek Vrij - Uitgesproken - Vrij dat deze avond ook werd gepresenteerd. Tussen de programmaonderdelen. werd er o.a. een Vrijheidssoep gegeten, bereid door de vrijwilligers van het Torenlaan Theater, waar dit unieke Vertelcafé plaatsvond.

Inleiding

Na het succesvolle jubileumjaar ter gelegenheid van het 20-jarig bestaan van Literair Zeist waren er dit jaar ook een paar hoogtepunten: het optreden van Paulien Cornelisse zorgde voor een uitverkochte Oosterkerk, de schrijversontmoeting met Pieter Waterdrinker werd druk bezocht in de boekwinkel en de avond met Annejet van der Zijl in de Oosterkerk was ook een succes.

Het Boek & Filmseizoen ging het 12^e seizoen in en trok in totaal ruim 1000 film liefhebbers naar Figi. Het stadsdichtersduo Pauline Pisa en Jan-Paul Rosenberg schreven op verzoek of op eigen initiatief maar liefst 15 nieuwe stadsgedichten. Literair Zeist (LZ) organiseerde twee lezingen over literaire onderwerpen i.s.m. de Algemene Seniorenvereniging Zeist (ASZ).

Bij drie van de vijf bijeenkomsten van de leesgroep Moderne Nederlandse Poëzie waren de besproken dichters zelf ook aanwezig. De in het jubileumjaar uitgestelde Poetryslam vond dit jaar plaats in De Peppel en zorgde voor veel enthousiasme bij de deelnemers en het aanwezige publiek. In samenwerking met de werkgroep Zeist vonden een aantal bijzondere edities van het Vertelcafé plaats, o.a. een Vertelcafé met een Vrijheidsmaaltijd en een presentatie van het Verhalenproject '80 jaar Vrijheid'.

Ook was er weer aandacht voor literatuur & muziek: singer-songwriter P.J.M. Bond zorgde voor een intieme avond in het Torenlaan Theater met liedjes bij een verhalenbundel van Ernest Hemingway.

Doelstelling

Het realiseren van literaire activiteiten in de gemeente Zeist door o.a. het initiëren en organiseren van schrijversontmoetingen, literaire lezingen, het ontwikkelen en uitvoeren van literaire projecten, zoals het Stadsdichterschap van Zeist, de Literatuurprijs Zeist en het bevorderen van lokale, regionale en nationale literaire contacten.

Bestuur en adviseurs

Het bestuur wordt gevormd door een Dagelijks Bestuur, bestaande uit de voorzitter, secretaris, penningmeester en een ondersteunend lid/adviseur. In het Algemeen Bestuur zitten daarnaast nog vijf, en vanaf april nog vier, algemene leden en drie adviseurs. Taalpodium wordt vertegenwoordigd door een lid van deze vereniging van schrijvers en dichters.

Joke van den Hoeven, penningmeester vanaf oktober 2024, heeft in december besloten het bestuur te verlaten. Onno Jonker, die tot december penningmeester was, neemt tot het moment dat er weer een nieuwe opvolger voor hem is gevonden, het penningmeesterschap waar en is daarom weer toegetreden tot het bestuur. Adviseur Hanneke Verbeek trok zich vanwege gezondheidsredenen in maart terug uit het bestuur.

Vanuit KunstenHuis Idea is de vacature, die in de zomer van 2024 ontstond met het vertrek van Jip Mendes, nog niet ingevuld. Op dit moment zijn er geen signalen dat op korte termijn een bibliotheekmedewerker dit weer in het takenpakket zal krijgen.

Het Dagelijks Bestuur vergaderde dit jaar vijf maal en het Algemeen Bestuur drie keer.

De AB vergaderingen vonden plaats in een vergaderruimte van het Torenlaan Theater.

Werkgroepen, gevormd door bestuursleden en/of adviseurs, zorgen voor de organisatie en uitvoering van de reguliere en incidentele activiteiten. Het is een goede formule om te zorgen dat de taken goed zijn verdeeld over de bestuursleden en adviseurs en het zorgt ook voor meer betrokkenheid bij een of meer activiteiten.

Dit jaar zijn voor het eerst, zoals de Wet Bestuur en Toezicht vereist, twee adviseurs benoemd die in het geval van ontstentenis van het gehele bestuur de zaken kunnen waarnemen.

Om te voldoen aan de Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen (WBTR) en aan de eisen die de Belastingdienst stelt om te kunnen voldoen aan de ANBI status werden dit jaar de Statuten aangepast. Daarna werd met succes de ANBI status aangevraagd. Hiermee wordt het mogelijk dat schenkingen aan Literair Zeist voor 130% van de belasting kunnen worden afgetrokken.

Financiering

Dankzij een jaarlijkse subsidie van de gemeente Zeist is Literair Zeist in staat haar activiteiten uit te voeren.

Literair Zeist sloot 2025 af met een negatief saldo van € 1741,-. Voor een groot deel werd dit veroorzaakt door de extra kosten die zijn gemaakt voor de bundel van het verhalenproject '80 jaar Vrijheid'. Deze activiteit kon worden betaald uit de post Nieuw Beleid. Verder waren er extra notariskosten in verband met een Statutenwijziging, die vereist was om te voldoen aan de Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen (WBTR). Het negatieve saldo komt ten laste van de algemene reserve.

Samenwerking

Literair Zeist werkt graag samen met andere organisaties, zoals de Algemene Seniorenvereniging Zeist (ASZ) waarmee dit jaar twee literaire lezingen werden uitgevoerd in het Torenlaan Theater. De schrijversontmoetingen werden in samenwerking met Boekhandel Kramer & Van Doorn georganiseerd en vonden plaats in de Oosterkerk en de boekwinkel. Het programma van Boek & Film kan worden gerealiseerd dankzij de samenwerking met Figi. Met CultuurZeist werd samengewerkt voor de uitvoering van het jaarlijkse Verteldiner en twee Vertelcafés. Verder zorgt Literair Zeist voor financiële ondersteuning van de schrijversbezoeken bij het jaarlijkse Kinderboekenfeest in Figi. Met Stadslab Zeist/LabLou, Gen Zeist en Poppodium De Peppel werd samengewerkt voor de organisatie van een eenmalige Poetryslam.

Publiciteit

Alle activiteiten worden bekend gemaakt via onze eigen website, de websites van de samenwerkende partners, de digitale agenda's van uitinzeist.nl en De Nieuwsbode en in de lokale en regionale media. Literair Zeist is, tegen betaling, 'vriend' van het digitale *Zeistermagazine*, dat wekelijks bij ruim 20.000 belangstellenden in de mailbox komt. Daarin worden al onze activiteiten opgenomen en deze worden vervolgens door het *Zeistermagazine* nog extra gepromoot via verschillende sociale mediakanalen.

De digitale nieuwsbrief werd tot mei maandelijks via het gratis programma MailChimp verstuurd. Vanaf juni was het niet meer mogelijk om gratis gebruik te maken van dit programma en is op LaPosta overstapt, eveneens een gratis programma. Een programma met iets minder mogelijkheden, zo is er bijvoorbeeld geen koppeling met de eigen sociale media accounts, maar voldoet het verder aan onze wensen. Hiermee worden de eigen en andere literaire activiteiten in Zeist rechtstreeks onder de aandacht van ruim 650 belangstellenden gebracht. Daarnaast wordt het eigen Facebook- en het Instagramkanaal ingezet voor het aankondigen van de activiteiten en stadsgedichten.

Verder worden onze activiteiten via de samenwerkende partners zoals Boekhandel Kramer & Van Doorn, ASZ, Figi, Taalpodium en het Torenlaan Theater onder de aandacht gebracht en de activiteiten worden ook in de readers vermeld die de bezoekers van Boek & Film ontvangen.

De aankondiging van de schrijversontmoeting met Annejet van der Zijl was ook geplaatst op de 'Evenementenborden' van de gemeente die te vinden zijn bij invalswegen van Zeist.

De lokale media, zoals De Nieuwsbode, de (digitale) Zeister Krant en Slotstad RTV, besteden regelmatig aandacht aan de activiteiten van Literair Zeist. Bestuurslid Janet is maandelijks op een woensdagavond te gast bij het culturele programma Kamuze van Slotstad Radio, waar ze gedurende een halfuur boeken mag bespreken, maar ook aandacht kan vragen voor literaire activiteiten van Literair Zeist. Twee bestuursleden, Ton en Janet, zijn betrokken bij een nieuw succesvol initiatief, de Silent Reading Club, die vanaf januari maandelijks op de eerste woensdagavond in de bibliotheek bij elkaar kwam. Helaas werd door de bibliotheek in december aangegeven dat dit succesvolle initiatief in 2026 niet kan worden voortgezet. In 2026 wordt nog nader met de bibliotheek overlegd om te kijken of en hoe deze activiteit alsnog kan worden

voortgezet.

Om de herkenbaarheid van Literair Zeist bij activiteiten te verhogen plaatst Literair Zeist 'beachflags' met ons logo en website-adres bij lezingen en andere activiteiten.

Resultaten

Literatuurprijs Zeist

De Literatuurprijs Zeist is een tweejaarlijkse prijs, afwisselend voor poëzie en proza. De Literatuurprijs Zeist zal in november 2026 voor de negende keer worden uitgereikt. Deze keer schrijft Literair Zeist een open schrijfwedstrijd voor gedichten uit, die in maart 2026 zal starten. De prijsuitreiking zal plaatsvinden op 20 november 2026.

In de zomer van 2025 is de werkgroep al gestart met de voorbereidende werkzaamheden. In het najaar is deze editie verder voorbereid: de juryleden zijn benoemd, het reglement en het projectplan zijn geactualiseerd en de avond van de prijsuitreiking is vastgelegd in het Torenlaan Theater.

Hester Eymers is als vertegenwoordiger van Taalpodium Hanneke Verbeek opgevolgd als werkgroeplid.

Organisatie: Hester Eymers, Fred Penninga, Ton Stok.

Literaire activiteiten voor kinderen: het Kinderboekenfeest

Het doel van het Kinderboekenfeest is om de rijkdom van de Nederlandse jeugdliteratuur onder de aandacht te brengen bij kinderen en hun ouders. Het Kinderboekenfeest vond weer op de eerste zondag van de Kinderboekenweek plaats, 5 oktober. Ruim 300 kinderen bezochten deze middag met acht kinderboekenschrijvers en illustratoren die workshops verzorgden en voorlezen uit eigen werk. Naast de schrijversontmoetingen was er een theatershow van Matthijs Meeuwse en Paco Vink over het thema van de Kinderboekenweek: 'Op avontuur in het donker'. De organisatie lag dit jaar in handen van Olaf Tigchelaar (Boekhandel Kramer & Van Doorn) en Marco van Schoonhoven (Stichting Boek & Theater) en Figi. Literair Zeist zorgde weer voor een financiële bijdrage voor de schrijversontmoetingen.

Literair Zeist ondersteunt de stichting Boek & Theater met een financiële bijdrage voor de schrijversontmoetingen op het Kinderboekenfeest.

Wereldwijd Vertelcafé en het Verteldiner

De Werkgroep Zeist Vertelt van CultuurZeist organiseerde dit jaar zeven keer een Wereldwijd Vertelcafé Zeist in het Torenlaan Theater met gemiddeld 35 - 40 bezoekers.

In januari werden, op initiatief van Literair Zeist, twee verhalen uit de Klassieke Oudheid verteld door Jacques de Vroomen, waarbij Joost Langeveld zorgde voor een muzikale begeleiding op piano. Tijdens het verteldiner in Restaurant Lokaal Victoria op zaterdagavond 25 oktober genoten 45 dinergasten van de verhalen van Bastiaan Smit, alias Bastiaan de Zwitser.

Op 8 november organiseerden Literair Zeist en de Werkgroep Zeist Vertelt gezamenlijk een Vertelcafé over het thema Vrijheid en Bevrijding in het kader van de '80-jaar Vrijheid'. Deze avond vormde de afsluiting van het Verhalenproject dat dit jaar door Literair Zeist was georganiseerd.

Literair Zeist zorgde voor een financiële bijdrage voor de kosten van de verteller bij het Verteldiner en het optreden van de verteller en pianist die twee verhalen uit de klassieke oudheid ten tonele brachten. Voor de kosten van de Vrijheidsmaaltijd in het Vertelcafé op 8 november ontving Literair Zeist een financiële bijdrage van de gemeente.

Ontmoetingen met schrijvers en literaire lezingen

Dit jaar zijn drie schrijversontmoetingen, twee literaire lezingen en een muziekvoorstelling georganiseerd. Deze activiteiten trokken samen 1022 bezoekers. Een absoluut hoogtepunt was de avond met Paulien Cornelisse, dit jaar schrijfster van het Boekenweek essay, *Hèhè, over wat we zeggen zonder dat we het doorhebben*. Hoewel pas drie weken van te voren werd gemeld dat dit, al in oktober aangevraagde bezoek, door kon gaan, was deze avond al snel uitverkocht met 500 kaarten. De bezoekers genoten 18 maart van het interview met Paulien. Bijna iedereen die dat wilde kreeg ook nog een handtekening met stempel van Paulien in haar boek. Ook mede dankzij de inzet van de medewerkers van De Oosterkerk liep de avond op rolletjes.

Woensdagavond 18 juni kwam Pieter Waterdrinker in de boekwinkel vertellen over zijn pas verschenen roman 'Céline'. Ook deze avond was uitverkocht met 93 bezoekers. Annejet van der Zijl sloot het seizoen op 13 november af. Ivan Borghstijn ging deze avond met haar in gesprek over haar fascinerende dubbelbiografie over Franz von Siebold en zijn Japanse dochter Kusumoto Ine. Aantal bezoekers: 271). Alle schrijversontmoetingen werden samen met Boekhandel Kramer & Van Doorn georganiseerd.

In samenwerking met de ASZ werden twee lezingen georganiseerd met een literair onderwerp. Op 30 januari vertelde Arjan Fortuin over de poëzie van Hanny Michaelis (70 belangstellenden). Els van Ardenne liet op 15 mei 39 belangstellenden kennismaken met de literatuur van Zuid-Afrika die ze plaatste in de context van de geschiedenis van het land. Deze lezingen vonden plaats in het Torenlaan Theater.

Bij de Leesgroep Moderne Nederlandse Poëzie, die sinds 2022 door de Volksuniversiteit van KunstenHuis Idea wordt uitgevoerd, is regelmatig ook de dichter aanwezig wiens gedichten door begeleider Jos van Hest worden besproken. De kosten daarvan, een mooie Boekenbon, komen voor rekening van Literair Zeist. Dit jaar waren dichters Kees van Domselaar, Ali Şerik en Twan Vet met Jos meegekomen. De spontane reacties van de deelnemers op hun gedichten worden door de dichters zeer gewaardeerd.

De ontmoetingen met schrijvers/dichters en de literaire lezingen worden georganiseerd door Ludy Visser, Hannelore Cator, Sandra van Doorn en Jantsje de Boer. De lezingen in het Torenlaan Theater worden technisch ondersteund door vrijwilligers van het Torenlaan Theater.

Stadsdichterschap Zeist

De stadsdichters Pauline Pisa en Jan-Paul Rosenberg schreven weer poëzie bij een aantal evenementen. Ook schreven ze zowel op verzoek als op eigen initiatief gedichten voor evenementen of bij bijzondere plekken. In mei hebben ze hun contract voor het Stadsdichterschap verlengd met twee jaar. In totaal schreven ze 15 nieuwe stadsgedichten.

Pauline Pisa schreef dit jaar het gedicht *Nieuwjaar* voor de Nieuwjaarsreceptie van de gemeente en droeg dit daar ook voor op 6 januari 2025. Bij de uitreiking van de 'Ot en Sien' aan Franca Vos, als dank voor haar inzet voor de Bewonerscommissie van Beukbergen, schreef ze '*Ode aan Beukbergen*'. Ze droeg dit bij de overhandiging op 24 januari 2025 daar ook voor.

Voor de opening van de Campagne 'Orange the World', de wereldwijde campagne die geweld tegen vrouwen bestrijdt, droeg ze op 25 november 2025 *De geboorte van een grom* voor.

Voor griffier J.J. Janssen schreef ze *Hart voor de democratie*, dat ze bij zijn afscheid op 28 november ook voordroeg. Ze is gevraagd om een gedicht te schrijven voor het trouwboekje van de gemeente Zeist. Dit zal medio februari 2026 worden afgerond.

Jan-Paul Rosenberg schreef *Menagerie* in opdracht van KunstenHuis Idea voor een tentoonstelling in de bibliotheek ter gelegenheid van de Poëzieweek 2025 (30 januari t/m 5 februari 2025). Het gedicht *Heidestein* droeg hij voor in het programma Slotstad Magazine op Slotstad Radio (29 maart 2025). Voor de Avondvierdaagse schreef hij *De mars* en voor de intocht van Sinterklaas schreef hij *Intocht*. Een ontmoeting met Zeister collega-dichter en Arbeiderspersfondsgenoot Kees van Domselaar was de aanleiding voor het schrijven van het gedicht *Op een*

terras in de zomer. De tragische zelfmoord van sopraan Anna Witsen in de vijver van De Ewijckshoeve inspireerde hem tot het schrijven van *Sopraan*. Een film annex soundscape rond dit gedicht werd vertoond tijdens de opening van de Open Monumenten Dag op 13 september 2025. De vissers die, weer of geen weer, stevast hun stek aan de rand van de Slotvijver weten te vinden, inspireerden hem voor het schrijven van het gedicht *De vissers* en is ook een stille ode aan de Zeister Hengelaars Vereniging, die leuke (vis)evenementen voor de Zeister jeugd organiseert. Het gedicht is op 28 augustus 2025 gepubliceerd in het literair tijdschrift 'Meander', als onderdeel van een auteursinterview ter gelegenheid van het verschijnen van de nieuwe bundel van Jan-Paul, *Onze tijd in de ruimte*. Voor de Stadsdichtersbundel, die op 6 september 2025 werd gepresenteerd op de Nationale Stadsdichtersdag in Lelystad, schreef hij *Volkstuin*. In opdracht van het Beauforthuis schreef hij *Gedroomde grond*, een evocatie van de sfeer rond de Koepel van Stoop, nabij Landgoed Den Treek. Hier worden elke laatste zondag van de maand door het Beauforthuis mini-concerten georganiseerd en op 26 oktober 2025 zou het podium voor de poëzie zijn. Jan-Paul zou dit gedicht daar bij de opening en sluiting van de dag voordragen en tussendoor zou permanent een tot soundscape verwerkte versie van het gedicht te horen zijn. Helaas werd deze middag afgelast in verband met de aanwezigheid van een wolf in het gebied. *Beknopte anatomie van de vrijheid* droeg Jan-Paul voor bij de opening van het Wereldwijd Vertelcafé Zeist op 8 november 2025, dat ter gelegenheid van de afsluiting van het Verhalenproject '80 jaar Vrijheid' was georganiseerd. Tot slot werd zijn gedicht *Dichterswijk* gepubliceerd op Dichterbij, de website van de bewoners van de Dichtersbuurt, Parmentiersland en Patijnpark.

Publiciteit:

Alle stadsgedichten worden gepubliceerd op onze website en via onze Nieuwsbrief onder de aandacht gebracht. Het *Zeistermagazine* publiceert bijna alle stadsgedichten. De stadsgedichten worden ook naar de burgemeester, de wethouder Cultuur en haar beleidsambtenaren gestuurd. De raadsgriffier zorgt voor verspreiding van deze gedichten onder de raadsleden.

Hannelore Cator, Ludy Visser en Fred Penninga zijn verantwoordelijk voor het Stadsdichterschap Zeist.

Boek & Film

Boek & Film heeft twee series van vijf boekverfilmingen met inleidingen die in samenwerking met Figi al weer voor het twaalfde jaar worden georganiseerd. Voor belangstellenden is er een nabespreking na afloop van de filmvertoning. Alle bezoekers ontvangen van tevoren via de mail een reader met meer informatie over de schrijver, het verfilmde boek, de regisseur en de film. Joke en Jantsje zorgden dit jaar voor de samenstelling van de reader. Deze reader wordt door Figi verzonden naar de bezoekers die online van te voren een kaartje hebben gekocht. Gerlinda Heywegen, filmprogrammeur van o.a. het Filmfestival in Vlissingen, zorgt voor een deskundige inleiding bij de films.

Dit jaar liet een lichte daling zien van het aantal bezoekers. Een aantal films werd minder gewaardeerd door het publiek, maar de eerste vier films van het programma voor het seizoen 2025-2026 trokken weer beduidend meer bezoekers.

Films en bezoekersaantallen 2025:

6-1-2025	<i>Toen we van de Duitsers verloren</i>	84
3-2-2025	<i>All of Us Strangers</i>	91
3-3-2025	<i>Poor Things</i>	72
7-4-2025	<i>The Zone of Interest</i>	104
12-5-2025	<i>The Outrun</i>	96
2-6-2025	<i>Spoorloos</i>	73
1-9-2025	<i>Hokwerda's kind</i>	109
29-9-2025	<i>Small Things Like These</i>	100
3-11-2025	<i>The Salt Path (uitverkocht voor aanvang)</i>	169
1-12-2025	<i>Poison</i>	119
Totaal 2025		1017
Totaal 2024		1301

Verantwoordelijk voor Boek & Film zijn Ton Stok, Janet Sellis en Jantsje de Boer.

Incidentele activiteiten

Poetryslam

In het kader het 20-jarig bestaan van Literair Zeist werd op 5 februari als afsluiting van de Poëzieweek een eenmalige Poetryslam georganiseerd. In samenwerking met Poppodium De Peppel, Stadslab Zeist/LabLou en Gen Zeist, een groep jonge en actieve Zeistenaren, zou deze Poetryslam al in november 2024 organiseren, maar het lukte toen nog niet om daarvoor alles rond te krijgen. Het werd een Battle of Generations: vier poetryslammers uit de generatie X (grootweg 45+) namen het op tegen vier jonge poetryslammers uit de generatie Z. Lot Wijers (dichter en (spoken) word artist & poëzie influencer) zorgde samen met Mario Without, die de door ziekte gevelde Gerard Beentjes verving, voor de presentatie van deze avond in De Peppel. De jury werd gevormd door Wim Landuyt, winnaar van de Poetry Slam 2024, Lila Engels, tweemaal winnaar Kunstbende Taal Utrecht, Jan-Paul Rosenberg, stadsdichter van Zeist en Henjo Hekman, eerste stadsdichter van Zeist. Wim Landuyt had twee weken voorafgaand aan de Poetryslam in LabLou een workshop voordracht gegeven aan zes deelnemers. Op de zeer geslaagde avond namen vier jongere dichters het op tegen vier oudere deelnemers. Voor de meeste dichters was het de eerste keer dat ze aan een poetryslam meededen. Zowel de jury als het publiek beoordeelde de optredens en na drie rondes was de stem van het publiek doorslaggevend voor het aanwijzen van de winnaar. Malcolm Hoepel, een Gen Z'er, mocht de eerste prijs in ontvangst nemen €100,- en een gratis coaching voor een regionale Poetryslam. De tweede prijs was voor Werend Griffioen, deelnemer vanuit de oudere generatie.

80 jaar Vrijheid

De gemeente stelde in het kader van '80 jaar Vrijheid' een impulssubsidie beschikbaar bedoeld voor projecten die binnen dit thema pasten. Bestuursleden Niels en Leonard hadden daarvoor een Verhalenproject ontwikkeld, dat in aanmerking kwam voor deze subsidie. Voorwaarde was dat de helft van de kosten door Literair Zeist zelf werd bekostigd. Niels, veteraan en schrijver, ging in gesprek met tien inwoners van de gemeente Zeist over het thema vrijheid. Onder de geïnterviewden waren onder meer burgemeester Joyce Langenacker en schrijfster Marion Bloem, maar ook een Oekraïense vluchteling, een jongere in gendertransitie en een vrouw die op latere leeftijd blind werd. Daarnaast werd de aangrijpende geschiedenis van verzetsman Klaas Schaafsma uit Zeist verteld – hij werd op de laatste dag van de oorlog, 4 mei 1945, gefusilleerd in de bossen bij Austerlitz.

De gesprekken leverden een reeks persoonlijke, indringende verhalen op over wat vrijheid betekent en hoe verschillend dat begrip beleefd kan worden. De tien interviews werden door Niels en Leonard samengebracht in een, door Marjo Werner, mooi vormgegeven bundel: *Vrij – Uitgesproken – Vrij*, aangevuld met zijn eigen korte verhalen en gedichten én met een gedicht van Job Stufkens en Marion Bloem. De bekostiging van deze bundel viel buiten het project en is door Literair Zeist betaald, aangevuld met een mooie bijdrage van Boekhandel Kramer & Van Doorn. De feestelijke presentatie vond zaterdagavond 8 november plaats tijdens een speciale editie van het Vertelcafé Zeist in het Torenlaan Theater. In samenwerking met de werkgroep Zeist Vertelt van Stichting CultuurZeist was gezorgd voor een rijk en afwisselend programma. De avond stond in het teken van Vrijheid en Bevrijding. De voorzitter van Literair Zeist, Hannelore, overhandigde het eerste exemplaar van de bundel aan burgemeester Joyce Langenacker. Stadsdichter Jan-Paul opende de avond met zijn gedicht *Beknopte anatomie van de vrijheid*. Vier verhalenvertellers deelden ieder hun eigen perspectief op vrijheid. Theatermaakster Ina Geisler – van wie ook een verhaal in de bundel is opgenomen – en Myrte Amons lieten een kort fragment uit hun theatrale vertelling over Ina's ervaring als Duitse in Nederland zien. Tussendoor serveerden de vrijwilligers van het Torenlaan Theater een 'Vrijheidsmaaltijd', die zorgde voor verbinding en gesprek aan tafel. Tijdens de inloop werden op een groot scherm foto's getoond van de bevrijdingsfeesten in de gemeente Zeist, beschikbaar gesteld door het Gemeentearchief en het Zeister Historisch Genootschap. Bij de start van de avond kregen de 65 aanwezigen de vraag voorgelegd: "De meest bizarre manier waarop ik ooit mijn vrijheid vierde was toen ik..." De spontane en vaak humoristische antwoorden die door de bezoekers waren genoteerd werden door gastpresentator Niels met veel flair en een kwinkslag voorgelezen. Tussen de verhalen door deelde Niels ook enkele persoonlijke anekdotes uit zijn tijd als militair in Uruzgan, wat de avond een extra gelaagdheid gaf. Stadsdichter Pauline sloot de avond af met een toepasselijk gedicht met een lichte toets, *Bajesschreeuwers*. Voor de kosten van de Vrijheidsmaaltijd werd door de gemeente een subsidie toegekend. Omdat daarmee de maaltijd niet volledig kon worden bekostigd, werd een bescheiden entree van € 10,- gevraagd.

Samenstelling bestuur Literair Zeist in 2025

Dagelijks Bestuur:

Hannelore Cator – voorzitter

Joke van den Hoeven – penningmeester (tot 10 december 2025)

Onno Jonker – penningmeester (vanaf 15 december 2025)

Jantsje de Boer – secretaris

Ludy Visser – adviseur

Algemeen Bestuur

Sandra van Doorn – lid

Niels Roelen – lid tot maart 2025; daarna adviseur i.v.m. een schrijfpodricht

Leonard Roubos – lid

Janet Sellis -lid

Ton Stok – lid

Werend Griffioen - vertegenwoordiger vanuit de Vereniging Taalpodium

Vacature – vertegenwoordiger vanuit KunstenHuis Idea

Adviseurs:

Fred Penninga

Ad van Strien

Hanneke Verbeek (tot maart 2025)

Bij ontstentenis van het voltallige bestuur zullen Ludy Visser en Niels Roelen zorgen voor overname van de bestuurstaken.

Vastgesteld 23 maart 2026

Namens het bestuur,

Jantsje de Boer, secretaris